

je pičil. Fantek je hitro po piku začel bruhati ter omedlevati in so ga spravili v nezavestnem stanju k zdravniku v Cerknico. Zdravnik ga je hitro cepil proti kačjemu piku in ga je odpravil v bolnišnico, kjer so mu oteili življenje. Fantek se ima zahvaliti za življenje domačim, ki so se zavedali resnosti položaja in so poiskali hitro zdravniško pomoč.

Razne požarne nesreče. Na Pekerski cesti 8 pri Mariboru je zgorelo v noči radi podtaknjene ognja posestniku Oniču gospodarsko poslopje. Gasilci iz Studencev so preprečili, da ni zavzela požarna nesreča večji obseg. — V Drašencih na Dravskem polju se je pojavil rdeči petelin na gospodarskem poslopju posestnika N. Osenjaka in je preletel tudi na sosedno poslopje posestnika Kirbiša. Skupna škoda znaša 20.000 Din. — V Apačah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je povzročil ogenj posestniku Mariču 30.000 Din škode. — V Regerči vasi na Dolenjskem je pogorela hiša železničarja Bruneka. Ogenj je presenetil družino sredi noči in si je komaj rešila skozi okno golo življenje v spodnjih oblekah. S hišo vred je pogorelo vse, kar je bilo v njej. — Strela je udarila v hišo konjača v Brezulah pri Račah in jo je vpepelila do tal. — Na Janževem vrhu v Dravski dolini je požgal sin posestnice Amalije Kaiser na kup zložene lesne odpadke. Ogenj je zaneslo na žago, ki je do tal pogorela in ima lastnica 25.000 Din škode. — Na ljubljanskem Barju je dne 25. maja krog 11 v noči izbruhnil podtaknjen ogenj v kozolcu dvojniku, ki je last Jožeta Tonija s Hauptmance 38. V kozolcu naložena krma je zgorela, preden so pribreželi gasilci, ki so preprečili, da se kozolec ni sesul. Škoda znaša 10.000 Din. — Med nevihto je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Alojzija Praunbergerja v Brezulah pri Račah in ga je užgala. Škoda znaša 40.000 Din. —

Ali si že obnovil naročnino?

Jezik, ki izumira
Čliski listi so naslovili pred kratkim poziv na oblasti in znanstvenike, da bi v zadnjem trenutku rešili jezik patagonskih domačinov popolnega izumretja. — Patagonija je najbolj južni konec Južne Amerike, ki ga je odkril leta 1519 Magalhaes. Le malo belokožcev živi tam. Prebivalstvo sestoji povečini iz prvotnih domačinov, ki se preživljajo z živinorejo. Umrljivo bi bilo, če bi njih jezik izumiral zato, ker bi bil pretežak. Resnica pa je nasprotna. Ta jezik je menda najpreprostejši na svetu in obsega vsega skupaj kakšnih sto izrazov, ki se tvorijo zelo enostavno. Baš zavoljo svojega revnega besednega zaklada pa menda

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

»Mmmm, Marjeta!« je zabrundal mežnar in ustavil zgovorno ženo.

»Ljuba teta, saj ne pojdem za na večno, le za nekaj časa, morda le za prav kratek čas,« je dejala dekle. »Morda me še hoteli ne bodo; poskusila bi pa le rada. Če mi bo treba, imam pa tam tudi dobre znanke, ki me ne bodo kar tako pustili: strica Gašparja in teto Barbo.«

»Uh, Barba ni za nič, Barba je tako utisnjena; tej je sami kdo potreben, da ji pred noge postilja,« se je vnemala mežnarica.

»Marjeta!« je zdaj planil Gašpar pokonci; »to pa ne, da bi ti tako obirala mojo spoštovano in ljubljeno žensko polovico! Kurje oči ima vsak človek; potlej pa ni treba s coklami po njih hoditi, ampak jih je treba lepo rahlo namazati pa obezati.«

»Čenče — same čenče!« je dejal mežnar nevoljno. Potem se je resnobno obrnil k nečakinji:

»Ti torej hočeš poskusiti, Veronika? Ali nikar ne misli, da je tako lahko! Bo treba mnogo potrpljenja in dobre volje.«

»Pa korajže tudi,« je pristavil Gašpar. »Vse to ima Veronika, in mlada je tudi in pridna in lepa. To kaj velja pri Cenci.«

Razne novice.

PONOVA PODRAŽITEV OEN PAPIRJU IN KARTONU

Dne 20. maja 1937 so se ponovno zvišale cene papirju in kartonu za 10% od dosežanih cen. To je že četrto zvišanje v kratki dobi od januarja pa do danes in znašajo ta štiri zvišanja cen skupaj 26%. Poleg tega je uvedena od 1. aprila 1937 skupna banovinska trošarina 15 par na vsak kilogram papirja, kar je posebno občutljivo pri težjih papirjih in kartonih. To ponovno, naglo zvišanje cen je nastalo vsled ponovne podražitve sirovin, posebno celuloze, za izdelavo papirja in kartonov, na kar smo že svoječasno opozorili v časopisu.

Ko sporočamo javnosti to zvišanje cen papirju, moramo obenem poudariti in opozoriti, da so vsled tega tudi tiskarska podjetja prisiljena zvišati cene vsem tiskarskim izdelkom za razlike v ceni papirja.

Povišanje cen papirja je splošen, svetoven pojav in ni pričakovati, da bi se razmere v doglednem času izboljšale. Tiskarska podjetja so vsled tega prisiljena dajati samo neobvezne ponudbe, ki se v slučaju ponovne podražitve papirja razmerno zvišajo. Društvo tiskarjarjev v Sloveniji.

»Kmetški list« v službi krivoverstva. V službi resnice ta list nikdar ni bil. Saj je že po svojem nazivu lažnjiv. Ni namreč kmetški, marveč gosposki, služeč tisti laži-svobodomiselni gospodi, ki hoče po hrbtu slovenskega kmeta splezati kvišku. Še manj kot kmetški, služi katoliški misli. Proti njej je vprav sovražno razpoložen. To kaže med drugim s svojim zavzemanjem za tako zvano starokatoliško cerkev. Ta cerkev je namreč prav tako malo katoliška, kakor je on kmetški. Nastala je namreč nekako pred 60 leti med Nemci, ki so odrekli papežu pokorščino. To krivoversko cerkev »Kmetški list« podpira s prijaznim poročanjem o njej. Tako med drugim v zadnji številki (26. maja

1937) piše: »Starokatoliška cerkev želi vrniti ljudem duševni mir.« Ali more odpad od katoliške Cerkve v krivoverstvo dati človeku mir? Laž, zmota in zabloda ne more človeka nikdar v resnici umiriti. Kvečjemu mu za nekaj časa uspava vest, s tem pa samo razširi in poglobi brezdnost, v katero človek leze in iz katerega ni več rešitve. In s takšno krivo vero, kot ljulko zasejano od nemških laži-svobodomislovcev in odpadlih duhovnikov, hoče »Kmetški list« slovenskega kmeta duševno osrečiti?!

14.000.000 Din za javna dela v Sloveniji. Letošnje leto bo izdala naša banovina 14 milijonov dinarjev iz svojih sredstev za javna dela. Banovinski fond za javna dela znaša za letošnja javna dela deset milijonov Din. Od te vsote odpade na ceste 5.300.000 Din, za vodna dela 2.400.000, za uravnava hudournikov 1.400.000 Din in za merjenja ter napravo načrtov 900 tisoč dinarjev. Iz bednostnega sklada je letos na razpolago 3.580.000 Din. Od vsote bo šla polovica za popravilo občinskih cest, četrtnina za vodna dela, precej za hudournike in 300.000 Din za izboljšanje travnikov.

Proračun okrajnega cestnega odbora v Mariboru je ministrstvo in banska uprava odobrila. Žal so letos zopet zmanjšali postavko za gramozanje cest za 20%. Lani je znašalo zmanjšanje na gramozu okoli 15%. To vedno prikrajšavanje postavke za gramoz ima žal že svoje zle posledice. Niti jesenskega, niti spomladanskega gramoz se ne more dati dovolj na ceste in zato iste propadajo. Prejšnje najlepše okrajne ceste, n. pr. proti Sv. Lenartu, proti dupleškemu mostu, proti Svečini, proti Rušam itd. postajajo jamaste. Ni dobro, da se daje količina gramoz na vse ceste v banovini po nekem ključu. V naših industrijskih in prometnih krajih se ceste mnogo bolj rabijo, kakor pa kje v hribovitih okrajih. Žal pa se meri količina gramoz po enem skupnem merilu. Iz proračuna je izpadla tudi važna nova cesta Sv. Lenart—Sv. Benedikt in znižan

Ne da bi se kaj zmenil za Gašparja, je mežnar nadaljeval:

»Nekaj si zapomni, Veronika! Če se lotiš, moraš tudi vzdržati. Zbežati mi ne smeš.«

»Ujec, tega bi me bilo sram. Slab je vojak, ki puško v koruzo vrže in zbeži.«

»In predvsem na to glej, da spraviš Cenco k spovedi!«

»Zaradi tega tudi največ grem. Rešiti hočem ubogo ženo — pa jo bom!«

»Počasi pa potrpežljivo!« se je vtaknil Gašpar v besedo.

»To že vem, da ji ne smem kar tako v nos treščiti... Zdaj pa, ujec, povejte mi, ali vam je prav, da prevzamem?«

»Da! Pojdi v božjem imenu! Bog ti pomagaj in angeli naj te varujejo!«

Tedaj je zavpila mežnarica:

»Aleš, očuh si, pravi očuh! Ali nisi vzel otroka za svojega? Ali nisi obečal, da boš skrbel zanjo za dušo in za telo? Zdaj pa jo goniš v nesrečo. Ali se ti nič ne smili? Nikoli je ne bova več videla. Na stare dni bova sama in zapuščena.«

Veronika je naglo stopila k njej, jo prijala za roko in ji rekla krotko in ljubo:

»Teta, rada vas imam. Pa zdaj morate tudi vi pritrčiti in mi dati, da storim dobro in pomagam ubogi bolnici. Saj spet pridem, morda prav kmalu; ne en dan vaju ne bom pozabila, vas in ujca, in

Za sv. birmo —

molitvenike in rožnivece v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in v Ptuju. —

Kupujte katoliške molitvenike v katoliških knjigarnah.

je kredit za preložitve ceste v Dravski dolini.

Delo na državni cesti državna meja—Št. Ilj—Maribor lepo napreduje. S prvimi deli je tvrdka Nassimbene že prišla do bližine železniške postaje Cirknica. Noč in dan vozijo kamen iz državnega kamnoloma v Reki pri Hočah. Vožnje oskrbuje tvrdka Lininger iz Maribora, a drobljenje kamna je prevzela tvrdka Šešker iz Sv. Jurija.

Neznan utopljenec. Nasproti Loki pri Zidanem mostu pri Čotovi krčmi so potegnili iz Save delavci, zaposleni z lovljenjem premoga, neznanega utopljenca. Prepeljali so ga v mrtvašnico v Radeče. Utopljenec je star kakih 40 let. Na desni roki ima tetoviran rudarski znak, nad njim žensko glavo, na levi pa črke BAB. Razven okroglega ogledalca niso našli pri njem ničesar, kar bi kazalo na njegovo osebnost.

Važno za posetnike ljubljanskega velesejma! Ako si pri postajni blagajni nabavite za ceno 2 Din rumeno železniško izkaznico ter celo vozno karto in potem pri prihodu na velesejem pustite rumeno izkaznico potrditi, se z isto vozno karto lahko zastoj vrnete domov. Ta vozna olajšava bo v veljavi: za potovanje v Ljubljano od 31. maja do 14. junija, za povratek od 5. do 19. junija vključno. Na parobrodih jugoslovanskih parobrodarskih družb velja popust sestojel v tem, da se s karto nižjega razreda lahko peljete v višjem razredu: za potovanje v Ljubljano od 20. maja do 14. junija, na povratku od 5. do 20. junija.

Kadar žena potuje... Neka gospodinja, ki je morala na svojem potovanju prenočiti v malem hotelu podeželskega mesta, pride zjutraj na zajtrk ter omeni lastniku hotela: »Škoda, da kvartirite vaše perilo s slabim milom.« Gostilničar jo začudeno pogleda, gospa pa nadaljuje: »To se takoj občuti po vonju prevleke za blazine, rjuh in sploh vsega perila. Pa tudi brez ozira na ta

neprijetni duh: s slabim milom si boste popolnoma pokvarili svoje perilo. Za pranje bi morali uporabljati samo dobro jedrnat milo, kakor je pristno Schichtovo milo Jelen! Tedaj bo perilo lepo in trpežno in bo imelo prijeten, zdrav vonj! Za namakanje perila ne pozabite žensko hvalo.«

Obžalovanja vredni slučaj.

Nezaslišano bogoskrunstvo in vlom v cerkev. V noči na 29. maj je bilo v Št. Petru pri Mariboru od neznancev vlomljeno v tamošnjo župno cerkev. Vlomilci so se najbrž zvečer pustili zakleniti v cerkev. Vlom je bil izvršen v tabernakelj, iz katerega so vzeli dva medeninasta in s srebrom prevlečena keliha in iz iste snovi posode za sv. olje. Pod glavnim oltarjem so razbili relikvijar sv. Faustina, kjer so iskali zaman dragocenosti. Ciborij in monštranco so pustili. Pač pa so pojedli iz ciborija 180 posvečenih hostij, v kelihe so si nalivali mašno vino in pili. Denarna škoda znaša 4500 Din. Komisija je mnenja, da sta bila na delu dva lopovska brezbožneža, za katerima se vršijo z vneto poizvedbo.

Hitro v rokah pravice. V noči je bilo vlomljeno v Mariboru v Vetrinjski ulici v skladišče starinarja Pukla. Vlomilec je odnesel raznih predmetov za 2000 Din, a se ni dolgo veselil posesti ukradenega blaga. Policija je naglo ugotovila, da je umoril 22 letni Franc Danko, ki je moral v zapor.

Že zopet goljuf na delu. Že parkrat smo poročali, kako so podeželski ljudje nasledili raznim sleparjem, ki se izdajajo za odposlance državne oblasti in na ta način izsiljujejo od obubožanih kmetov zadnje pare. K posestnici Julijani Mlaker v Razvanju pri Mariboru se je priklatil zadnje dni kakih 30 let star goljuf, ki je trdil, da je davčni uradnik in išče ponarejene kovanice. Na zahtevo je preplašena Mlakerjeva lopovu pokazala vso svojo denarno gotovino v znesku 450 Din. Goljuf je ženski pokazani denar zaplenil s pripombo,

naj pride ponj naslednji dan k mariborski carinarnici. Posestnica je šele drugi dan spoznala, da je nasledila drznemu sleparju.

Dolgo časa iskan ponarejevalec prijet. Lani na jesen so odkrili v Radvanju pri Mariboru ponarejevalnico za stotake in jurje. Glavni krivec in mojster, že predkaznovani Franc Rupnik je tedaj pobegnil v smeri proti Karlovcu in se je doselej spretno izmikal oblasti. Rupnika so te dni izsledili orožniki v Sp. Novi vasi pri Slovenski Bistrici in je bil izročen okrognemu sodišču v Mariboru. Rupnik je že star blizu 70 let in je bil tovariš znanega, pred desetimi leti v mariborski kaznilnici na jetiki umrlega ponarejevalca Jurija Potočnika.

V enem pretepu štirje ranjeni. V nekem vinotoču v Jurševcih pri Sv. Urbanu pri Ptuju je došlo zadnje dni do prepira in pretepa, v katerem je hotel razmiri vročkrvneže 56 letni Franc Kolarič. Pri pomirjevanju mu je nekdo tako razparal trebuh, da so mu izstopila čreva. 38 letni Malek je odnesel iz poboja poškodbe na glavi in na obeh rokah, 26 letni Kolarič je dobil zabodljaj v desnico in 56 letni Kolarič je obležal nezavesten. Omenjeni ranjenci so se zatekli po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico.

Obstrel iz zasede. Na Polensaku je zadel iz zasede oddani strel 22 letnega posestniškega sina Franca Florjanciča na povratu proti domu v levo roko. Orožniki so pod sumom krivde prišli hlapca F. Č.

Skočil v ribnik in utonil. Pri čevljarskem mojstru Vidoviču v Ptuju se je učil 17 letni Simon Murko, sin posestnika iz Placerja. Malo pred oprostitvijo je fant zginil, ker je zgubil stotak. Fant se je iz bojazni potikal okrog. Dne 29. maja na večer je pričakal svoje dekle in jo je spremljal do švabovega ribnika. Deklina mu je prigovarjala, naj se vrne k staremu ali k mojstru. Fant se je radi opominov razburil in je v prepiru deklino štirikrat zabodel. Zabodel je še sebe, skočil v ribnik in utonil. Hudo ranjeno dekle so spravili v ptujsko bolnišnico.

nikoli vaju ne bom zapustila. Hudo mi gotovo ne bo; vama bom tudi kolikorkrat bo mogoče poslala pošto, da bosta vedela, da mi je dobro.«

»Da, dobro ji mora biti, za to bom jaz skrbel,« je zakrehal Gašpar. »Vsak dan bom šel gledat nanjo, da bom videl, če je vse prav; varoval jo bom kakor svoje oči, kakor kako židano streho, da. In spet se bo vrnila — čez osem dni ali čez osem tednov ali vsaj čez osem let, hehehe!«

»Gašpar, ti si brez srca!« je zacvilila mežnarica.

»Hehe! Malo norcev bom vendar smel imeti, Marjeta!... Če bi se Cenca tudi z vsemi štirimi držala tega sveta, dalj ko nekaj tednov ne more biti. Potem vama pripeljem Veroniko spet nazaj in še las ji ne bo manjkal, če si ga pri česanju ne bo izdrla; in še bolj brumna in bodra bo in še mlajša in še lepša, kakor je zdaj. Da.«

Mežnarica se je cmerila.

»Marjeta, ne bodi neumna!« je zagodrnjal mežnar. »Svojemu bližnjemu moramo pomagati, kadar je v stiski; le tedaj smemo tudi sami upati, da nam bo Bog pomagal. Božje pomoči pa smo zmerom potrebni.«

»V stiski človek spozna prijatelje,« se je zopet oglasil Gašpar. »Pa takega ne kmalu, kakor je Aleš. In Veronika!... Pa povej, Veronika, kdaj pojdeva!«

»Čimprej! — Jutri, če je ujem prav,« je odgovorilo dekle.

»Živio, jutri pojdeva, koj po maši! Kako se bo moja Barburika razveselila! Veronika, tak kamen si nam odvalila od srca, večjega, kakor je šmarsko skalovje. Toda nič se ne boj! Gledali bomo nate, ko da si naš otrok.«

Ne da bi čakal na kako Aleševo ali Marjetino besedo, jo je močic urezal in zapel:

»Kdor v zavet mojo pribeži,
se mu nič hud'ga bati ni:
pod streho vsak'ga vzamem rad,
naj star je ded al' dekleč mlad.«

Tu lahko je brez vseh skrbi,
v dežju, soncu poje si:
ker ni ga kraja varnejš'ga,
ko je ta streha Gašparjeva.«

Močic je izpil vino in poveznil kozarec na mizo:

»Tako, zdaj pa je dovolj!« je dejal. »Zdaj bomo pa še malo pokramljali. Tako mi je lahko pri srcu, da bi kar poskočil.«

Mežnar pa je pokleknil za mizo, se naslonil na klop in rekel s svojim globokim glasom:

»Zdaj bomo rožni venec molili, potem pa gremo spat. Zjutraj bo treba zgodaj vstati.«

Koj nato so že doneli enakomerni glasovi štirih molilcev. Čuti pa je bilo najbolj mežnarjev bas in

izumira. Domačini vsakako rajši občejejo po špansko med seboj.

Zakon proti živalskitem filmom

Angleški konservativni poslanec sir Robert Gower je spodnji zbornici predložil zakonski načrt, po katerem naj bi se prepovedalo predvajanje filmov, v katerih se prikazuje kakršnokoli mučenje živali. Pri tem je vseeno, da li se je zlo zgodilo na naraven ali umeten način. Na isti način bi se naj prepovedali filmi, ki kažejo trpljenje ali brenjenje živali.

Brezlični kašipoti za letala

V bližnjem času nameravajo v Afriki po-